

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörszékben.

Ne feledkezzünk meg a szegény magyarokról...

Jó Petőfi Sándor, ha visszatérne szellemed a szittyia magyarok honába s végig tekintenél ezen a lelkiileg-testileg nyomorúságban sanyalódó magyar hazán, újra megkivánnád a sir néma nyugalomát, a hol a búgó szellő dalol ringató, alító danát.

Mennyit változtak 55 esztendő alatt a te magyarjaid, a kiknek megirtad a minden tárogatónál szebben harsogó énekedet, a „*Talpra magyar*“-t.

Vajjon nemzeti erő-e a márciusi felbuzdulás, vagy csak szalmaláng? Innen-onnan 40 esztendeje, hogy minden évben a füleinkbe harsogják: *most vagy soha!* aztán 364 napon keresztül alázatosan huzuk a mindennapi élet igáját. Mondunk szép dikciókat, énekelünk, fogadkozunk, áhitattal hallgatjuk, hogy mit izent Kossuth Lajos, elhisszük egy napra, hogy nincs külön nemzet a magyar nemzetnél, aztán, ha vége a zenének, szépen hazamegyünk s azon gondolkozunk, hogy maradt-e az 1848-ból egyedség hátra egy esomó *frázis*-nál? Van-e szabadság, van-e egyenlőség, testvériség, nem szomorúbb-e magyar nép helyzete, mint 55 év előtt volt? Akkor vért, vagyon és életet áldozott a gazdag és a pór a magyarok hazájáért, ma batyuba köti a cókókát és Isten hozzádot mond, a kik pedig ittmaradnak, a tökfilkót is meghallgatják és szégyenlik a háromszínű lobogót.

A márciusi napok egy külső ellenség ellen egyesítették az egész hazát, ma a nemzet fájából felburjánzott bitangok hazátlanságra oktatják és sárba tiporják azt a zászlót, a melyért legjobbjaink boldogan haltak meg.

Mennél távolabb jutunk a nagy idők-től, annál több a visszaélés a legszentebb eszmékkel, a szabadság, egyenlőség és testvériség honfi vérel megirteszméivel. Nincs a szocialistáknak szabadságuk? Hiszen a szabadság hazájában, Amerikában meglinchelnék az ilyen hazugságokért, a melyeket Fehérvárott vasárnap elmondottak. Nincs egyenlőség? Természetesen, mert csak egy csomó buta akad, amely hetenkint 20 és 40 filléretet nyom az izgatók markába, hogy Pintér Károly-féle alakoknak legyen módjuk *nem dolgozni* és mindennap *a korcsában ülni*, ennek fejében aztán mondhatnak bolondokat, butithatják a fölséges népet. Nincs testvériség? Az Izrael Kóbi, Welter Kóbi és a többi Kóbi, nem testvériesen mulatják-e el a munkások pénzét?

Kacagatóan nevetséges és gyűlölet a mi népünk! Vagyonát elharácsolták a

Galiciából bejött jövevények. A régi magyar földbirtokosok elpusztultak, vagy pusztulófélben vannak, a régi udvarházak lakói dobszóval vonulnak be a pipafüstös hivatalokba kenyérért könyörögni. Kereskedelmünk nemzetközi, ugyanannak az osztálynak a kezén van, nagyiparunkat, kisiparunkat ugyanazok tették tönkre, a magyarnak megmaradt a nyomorúsága. És most egy néhány Kóbi elveszi az eszét s megdobáltatja vele a háromszínű lobogót, kiadja a jelszót, hogy *„éljen a nemzetközi szocialdemokracia“* és az a buta tömeg vele együtt ordítja, hogy *„éljen a nemzetközi szocialdemokracia“*

Nem kacagató-e ez a márciusi nagy napok emlékezeténél?

Jó Petőfi Sándor! aludt csendesen tovább siri álmodat, szellemed el ne látogasson a segesvári sírhalom felől. Megtetted téged is vörös szocialistának, becsukattak a börtönbe, mert volt olyan számár a ki ezt elmondta és volt számár, a ki ezt elhitte neki.

Egyébiránt a vasárnapi szocialista felvonulásra vonatkozólag tegnap egy levelet kaptunk. Egy egyszerű munkás írta s bizonyos, hogy nem egy munkás érzelmét fejezi ki. Ha a szocialdemokrata szájhősök büszkék rá, hogy sok ember volt künn a szabadság szobránál, ebből a levélből is meggyőződhetnek róla, hogy a nagy rész csak kíváncsiságból ment oda, a mint kíváncsiságból megnézük a vásári komédiást, vagy az ötlábu borjut. Egy-két „gazember“ stb. szót kitoröltünk belőle a többit adjuk szóról szóra:

Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

Még most is forr bennem a düh tisztelt Szerkesztő úr, ha arra a gyalázatos s elbutított bandára gondolok, a mely volt bátor Székesfejérvár, dicső koronázó város utcáin e hó 15-dikén végigkotródni. A véresszáju, sötétfeju czuczilisták ezek, kik édesanyjuk — a haza ellen támadnak akkor, midőn bátrak és szemtelenek e dicső ünnepen nemzeti lobogó nélkül (tehát a vérről és szepültelen könnyel öntözött lobogót mellőzve) bátrak és hangsúlyozom, hogy szemtelenek azok, akik ünnepelni, kik éppen e zászlóért estek el. Tisztelt Szerkesztő úr! valóban félre van vezetve, valóban el van butítva ez a fejérvári suhanc népség, mert hisz meglelt embert nem láttam közöttük többet 25-nél. Ezek is csak olyan...

Szerkesztő úr! Szegény gyári munkások, Istenemet, a magyarok örökös Istenét imádom. Szeretem édes, vérről szerzett és vérről áztatott hazámat. 5 gyermek atyja vagyok, de Istenem inkább súlyednek el, mint ilyen gaz buta bandába beálljak. Pedig nekem is beszéltek ám már ezek a Pintér-féle fajörök jóléről, beszéltek arról, hogy hát „a munkás is tarthatna ám több aszszonyzemélyt, mint az urak, meg ne dolgozzunk, álljon be barátom maga is nép-

bolondítónak (mert melleleg legyen megjegyezve, én is tudok szavalni úgy, mint Pintér vagy Libics) Székesfejérvárot egy szocialista agitátor könnyebben él, mint a puspök“; így csalogattak őket engem, de én t. Szerkesztő úr, azt néztem, mi a becsületes és tisztességes. A fejérvári tömeget (parasztozat és a kőművesek) könnyebben félre lehet vezetni, mint bármi más város munkás népet. Másol legalább annyit tud a munkás, hogy Magyarországon a szegény népek most jobb sorsa van, mint 48-ban. Azt tudják másol, hogy Petőfit sosem zárták be igaztásért. Itt azonban egy Pintér azt meri hazudni március 15-én, hogy Petőfit bezárták, mert hazátagadó szocialista volt.

Es egek Ura, ez a nép hisz neki. Nekünk felvilágosodottaknak ököbe szorult kezünk ennek a gaz butitásnak hallatára. S Pintér butítja ezt a nagy tömeget, mert hisz a város polgársága kíváncsi, hogy mit hall a népbütítől, hogy ez most mind szocialista, elordítja magát teletorokkai „éljen a nemzetközi hazátagadó szocializmus“ s a suhanc népség, a csajvadék kiált: egyet hogy „éljen“, de hogy mi? azt nem tudja. Mert nem tudják, hogy mi a szocializmus, az hiszik, hogy palacsinta. Egyik kőműves inas vagy legény, tudja az ég micsoda, úgy magyarázza, hogy a szocialisták célja: „agyonütni a zsidókat.“ Elég az hozzá t. Szerkesztő úr, hogy e gaz, elbutított munkakerülő, 80 vagy 90 suhancból álló csavargó had akarja elbutítani a város munkásságát, de nem oda Buda! Tudjuk mi azt munkások — persze a józan és felvilágosodottak, — hogy hol az igazság s hogy Isten s haza nélkül inkább jobb nem élni.

Legyen szives tekintetes Szerkesztő úr sorainmat szóról szóra közölni.

Egy hazafias munkás.

Ezek után a munkások felvonulásához kevés szavunk van. Vasárnap délután 3 órára jöttek össze a különböző szakmabeli munkások az igazságügyi palota körül. Zászló nélkül, jelző táblákkal vonultak az építő munkások, a szobafestők és mázoló, a pékek, vas és fém munkások, s végül a famunkások. A földművesek a menetben csak mint kíváncsi tömeg szerepeltek. Rendezett sorokban ért a menet a vértanuk szobrához, a hol Pintér Károly a maga neveltelenségével beszélt. Nem lehetett tőle durvaságon kívül egyebet várni s azt, a mit minden szereplésnél mások után majmol. Beszélt világszabadságról, szidta a „Fejérmegyei Napló“-t torkaszakadtából és tetszelgett önmagának. A publikum háromnegyed része pedig jót nevetett rajta. Utána Arany Sándor szavalt a Csizmadia Sándor „Március“ c. versét, Nott Gáspár pedig a saját szerzeményét mondta volna el, ha tudta volna. A papírból készült vörös székfűkkel ezután hazafelé tüntettek.

A városban a polgárság több helyen is megünnepelte Március idusát.

Az *agyhonvédek* vasárnap délelőtt kivonultak a szoborhoz s utána szent misét hallgattak, hogy méltóképen áldozzanak a nap emlékének.

A *Vörösmarty-kör* erőteljeségéről ez az ünnepe is tanuskodik. Vasárnap este *harmincketten* jöttek össze, hogy ünnepelejk a szabadság pirka-

Mai lapunk 4 oldal.

SZINHÁZ.

Vasárnap, márc. 15. este.
 Décsi Sándor a hátrabillentett középfüggöny előtt állva (ott, ahol azok szoktak eléltálni, akiket a közönség előtapsol) elszavalta egyik lelkes, hazafias, alkalmi költeményét. Az igazgató hát elég olcsón ugrotta át az idők múltán elébe került szabadságszobrot, a hol minden jó magyar megáll és ki ingyen, ki pénzért, de mindegyik lerója a kegyelet adóját a szabadságot kivívó dicső honfiak emlékének és mindenki elzengi a Hymnuszt a kivívott magyar szabadság dicsőséges hajnalhasadásának magasztos emlékére. Kinek áll jobban módjában egy dekoratív, szép ünnepséget elővarázsolni, mint a színház igazgatójának? Vannak művészei, *alkalmi darabjai*, díszletei, zenekara, énekkara, gőrgőgtüze és még tudja az ég mi mindene... De mit is beszélünk! Elég felemelő dolog volt, hogy elszavaltak a függöny előtt egy kis verset. Nesze édes magyar szabadság!

A következő pillanatban fölszaladt a függöny, vidám színészeink ott irték-forogtak a Postásfiu c. operett pajkos ütemeire, és ezzel a *magyar Géniusz temploma* (?), a színház is átesselt március idusán.

Szól.

MEGHÍVÓ.

A „Sárosdi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet“

1903. évi március hó 25-én délután 4 órakor

saját üzleti helyiségében tartja

ÉVI RENDES KÖZGYŰLESET

mellyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

TÁRGY:

1. Az igazgatóság jelentése az 1902. évi üzleti eredményről.
2. A felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása.
3. Öt igazgatósági tag kilépése és öt új igazgatósági tag választása.
4. Két tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Szőlőlugast ültessünk
 minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőj alkalmas, (három mind kasszó természetű) mert a gyöbbrése ha megdő, természetem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalm's fa okat fűtettek, azok 10-ven elatják hozukat az egész szőlőérés idején a legkötényebb munkásságy és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermen a minem oly bős, melynek fa a mellett a legeszkényebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más építeteknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé anélkül, hogy legkeszebb helyet is eloglana az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mer minden évben terem.

A fajok ismertetésére vo atkozó színes leányvnyomatu katalógus hársának ingyen és bérmentve küldetik meg, aki rimét egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

A „Sárosdi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet“ 1902. évi zárszámadása.
Mérleg-számla.

V a g y o n				T e h e r			
	K.	f.	K.	f.		K.	f.
Kézpénzkészlet			936	68	112 drb. üzletrész á 10 kor.		1120
Árukészlet			5706	22	Áruhitelezők		7292
Adósok			1584	95	Kölcsön számla		900
Felszerelési költség	513	52			Kamat számla		
20% levonás	102	70	410	82	Átmeneti számla		
Alakulási költség	93	14					
20% leírás	18	62	74	52			
Kölcsön számla							
Ingatlan számla							
Kamat számla							
Értékpapír számla							
Segély-egylet betét			528	35			
Veszteség egyenleg			70	89			
			9312	47			9312
							47

Sárosd, 1903. Január hó 1.

Durmits József elnök,
Szöllősy Mihály,

Kovács János,
Szarka János,

Zsinkó István,
Kovács József,

Barna József,
Kovács András,

Garbacz István,
Berhard Lajos,

az igazgatóság tagjai.

Veszteség-Nyereség-számla.

K i a d á s				B e v é t e l			
	K.	f.	K.	f.		K.	f.
Házbér			200	—	25000 forgalom után		
Személyzet fizetése			1451	50	Áruknál nyers bevétel		1781
Szállítási költség			600	—	3 évi nyereség a veszteség fedezésére le-		
Üzleti költség			235	—	iratott		930
Adó			142	14	1902. évi veszteségi egyenleg		70
Felszerelés 20% leírás			102	70			89
Alakulás 20% leírás			18	62			
Biztosítás			33	15			
			2783	11			2783
							11

Ezen mérleg, veszteség- és nyereség-számla a felügyelő-bizottság által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek találatott. Sárosd, 1903. Január hó 1.

Markovics János f. b. elnök.

ifj. Kovács József,

Rákász József,

Köhidy Károly,

ifj. Kovács János,

a felügyelő-bizottság tagjai.

1902. évben volt a szövetkezetnek 54 tagja 112 üzletrésszel. — 1902. év végén kilépett 3 tag 7 üzletrésszel, belépett 4 tag 4 üzletrésszel.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.